

ADVIES

Van : adviescommissie strafrecht (ACS)
Datum : 22 mei 2019
Betreft : **Invoeringswet EOM**

SAMENVATTING**Conclusie**

De Invoeringswet EOM wijzigt een aantal wetten ter implementatie van de Verordening EOM (Verordening (EU) 2017/1939) waarmee het Europees Openbaar Ministerie wordt opgericht. De vraag of Nederland zal deelnemen ligt niet voor met deze Invoeringswet EOM; die beslissing is al in 2018 door de regering genomen.

De Invoeringswet EOM behelst geen controversiële onderdelen. Wel behoeft zij op onderdelen verduidelijking.

Kernpunten

- Implementatievragen over zelfstandig optreden van het EOM zonder gedelegeerd aanklager (dat is een bij het functioneel parket gestationeerd Nederlands lid van het EOM) roepen vragen op.
- De Invoeringswet EOM maakt niet duidelijk in hoeverre de Nederlandse wetgever van opvatting is dat een transactie kan vallen onder art. 40 Verordening EOM.
- Er bestaat onduidelijkheid over de reikwijdte van het dossier in een EOM, nu de nationale procedureregels van toepassing zijn maar het de vraag is in hoeverre dossierstukken en casemanagementstukken als benoemd in de Verordening EOM aan het dossier van de vervolging in Nederland kunnen worden toegevoegd.

CONSULTATIEREACTIE

De beslissing om deel te nemen aan het Europees Openbaar Ministerie is door Nederland al in 2018 genomen.

De Invoeringswet EOM zelf behelst geen controversiële onderdelen. Wel wijst de ACS op de volgende aspecten die verduidelijking behoeven.

Het voorgestelde art. 144b RO regelt, ter uitvoering van de Verordening EOM (art. 28, lid 4), dat de Europees aanklager de zaak van de gedelegeerd Europees aanklager mag overnemen. Die bepaling in de Verordening EOM is rijkelijk vaag en de implementatie ervan is verstrekkend nu een niet Nederlands aanklager, die ook geen lid is van de Nederlandse rechterlijke macht, alhier een opsporingsonderzoek zal leiden, de aansturing van de FIOD en NWWA zal leiden, en een zaak in rechte zal vervolgen. De bepaling vergt daarom meer verduidelijking van de wetgever, bijvoorbeeld door toe te lichten wanneer uitzonderlijke gevallen zoals bedoeld in de implementatiebepaling zich voordoen.

Een tweede aandachtspunt is het ontbreken van een toelichting op art. 40 Verordening EOM. Dat artikel bepaalt dat een vereenvoudigde strafvervolgingsprocedure die een lidstaat kent, onder omstandigheden kan worden toegepast. De vraag voor de Nederlandse rechtspraak is of een transactie onder die bepaling kan vallen. In strikte zin kan daarover getwijfeld worden nu een transactie in Nederland geen strafvervolging behelst. Niettemin lijkt de transactie materieel aan de

voorwaarden van art. 40 Verordening EOM te voldoen. Het verdient aanbeveling dat de wetgever zich hierover uit laat.

Tot slot behoeven het dossier en de dossiervorming in EOM strafzaken nadere toelichting van de wetgever. De vervolging van een EOM zaak door het EOM vindt plaats, kortweg, met toepassing van de nationale procedureregels, ook die ten aanzien van het dossier en de processtukken. Daarnaast behelst de Verordening EOM voorschriften over dossiervorming en casemanagementsysteem-vorming, alsook ten aanzien van gegevensverwerking (art. 45, 46 en Hoofstuk VIII). Niet helder is in hoeverre de verdediging of de Nederlandse rechter met toepassing van Sv in een in Nederland aanhangig onderzoek kan afdwingen dat gegevens uit het casemanagementsysteem of het EOM dossier worden toegevoegd aan het strafdossier die door de Europees (gedelegeerd) aanklager niet (reeds) zijn toegevoegd of waar deze zich verzet tegen toevoeging.

NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

Postadres
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

0000 71 60 200 67506107
BIN1

FalkPost

28.05.19

Gezien scankamer
JenV

29 MEI 2019

FMHaaglanden

29 MEI 2019

Ontvangen